
DISCUSSIONS
ДИСКУСІЇ ТА ОБГОВОРЕННЯ

**Духовна природа слова як засобу комунікації та
творення у взаємопов'язаності з категорією правди**

Світлана Петренко

Доктор філософії, Київський університет імені Бориса Грінченка,

Інститут журналістики

<https://orcid.org/0000-0001-9596-5531>

Email: s.petrenko102@gmail.com

<https://doi.org/10.17721/CIMC.2022.31.12-24>

UDC 007:316.28:130.3:81'271

ARTICLE INFO

Received: 23 April 2022

Accepted: 25 April 2022

Published: 01 August 2022

KEYWORDS

category of truth,
spiritual nature of the word,
biblical discourse

ABSTRACT

This material is submitted for discussion on the pages of the journal. It has the status of a working version, a draft of a possible article, a preprint. Anyone can participate in the discussion by submitting their materials with a link to this material in the "Discussions" section of the following issues. The author of the same material, in the case of writing a scientific article, must make a reference to his material, which he submitted for discussion. The draft article is devoted to the conceptual and discursive analysis of the nature and properties of the word as a form of existence and communication of truth, revealing its communicative properties and interconnectedness with the category of truth in historiographical and biblical discourses. The spiritual nature of the Word, based on Truth, is aimed at creation, spiritual development and harmonization of society and the individual. Awareness of the creative and constructive nature of the Word and the ability to operate with the word at the level of its spiritual nature is an essential competence of a professional in social communications and socially responsible journalism.

Citation: Petrenko, S. (2022). Dukhovna pryroda slova yak zasobu komunikatsiyi ta tvorennya u vzayemopov'yazanosti z katehoriyeyu pravdy [The spiritual nature of the word as a means of communication and creation in relationship with the category of truth]. Aktual'ni Pytannya Masovoyi Komunikatsiyi [Current Issues of Mass Communication], (31), 12–24. <https://doi.org/10.17721/CIMC.2022.31.12-24>

Copyright: © 2022 Світлана Петренко. This is an open-access draft article distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License (CC BY)**. The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.

АНОТАЦІЯ

Цей матеріал подано до обговорення на сторінках журналу. Він має статус робочого варіанта, чернетки можливої статті, препринту. Участь в обговоренні може брати будь-хто, подаючи у розділ "Дискусії та обговорення" наступних випусків свої матеріали з покликанням на цей матеріал. Автор цього ж матеріалу, у випадку написання наукової статті, повинен обов'язково зробити покликання на свій матеріал, який він подавав на обговорення. Поданий у цьому випуску матеріал присвячено концептуальному та дискурсивному аналізу природи і властивостей слова як форми існування та донесення правди, виявлення його комунікаційних властивостей і взаємопов'язаності з категорією правди в історіографічному та біблійному дискурсах.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: категорія правди, духовна природа слова, біблійний дискурс.

Актуальність. XXI століття ввійде в історію як ера постправди, фейків і маніпуляцій, інформаційних та смислових воєн. Очевидним є те, що «слово зі знаряддя і символу правди перетворилося на знаряддя обману» (Сверстюк, 2009, с. 98). Як наслідок – засилля патогенних текстів, мова ворожнечі і ненависті. Підтвердження цього – розв'язана Російською Федерацією спочатку інформаційна, а тепер уже й фізична війна проти України й усього світу демократії. Актуальність проблеми ще наприкінці XX століття визначив Є. Сверстюк (2009, с. 99): «Протистояння самотньої совісті світу корупції, грошей і розбещеності, світу, оснащеному сучасними засобами масової інформації – основа сучасної трагедії. Ми стоїмо перед проблемою повернення слову еманції Божественного Логоса». І нині це є серйозною проблемою та викликом для світового комунікаційного простору.

Це спонукало у межах дослідження категорії правди як соціальнокомунікаційної категорії (СКК) журналістики звернути дослідницьку увагу на природу та властивості слова як форми існування правди та засобу її донесення в умовах соціальнокомунікаційної взаємодії (СКВ), з'ясувати його функціональні особливості та соціальну вартісність, що й стало **метою** наукової розвідки. Отже, **об'єктом** дослідження є слово як форма і засіб донесення правди в СКВ, **предметом** – природа і властивості слова як форми існування та засобу донесення правди. **Наукове завдання** лежить у площині концептуального та дискурсивного аналізів природи і властивостей слова як форми існування та донесення правди, виявлення його комунікаційних властивостей і взаємопов'язаності з категорією правди в історіографічному та біблійному дискурсах. **Джерелами** історіографічного дослідження є праці науковців кінця XX – початку XXI століття, концептуально-дискурсивного – Біблія як давнє писемне джерело, що має соціальнокомунікаційне підґрунтя для наукових досліджень (Петренко, 2020, с.109-112).

Теоретичне підґрунтя. Проблема пов'язаності слова, правди та журналістики на розі тисячоліть порушували науковці Й. Лось (1993, 1999, 2001, 2004), І. Михайлин (2007, 2008), В. Різун (2017а, 2017б, 2017в, 2017г, 2017д). При цьому автори звертали увагу на духовні аспекти проблеми. Найвиразніше духовну природу слова та правди окреслив у вказаних вище працях Й. Лось. Науковець, як і публіцист Є. Сверстюк, апелює до Божественної природи Слова і Правди¹. У нерозривному зв'язку з трансцендентним буттям людини дослідила духовну природу мови О. Федик (2000), а Г. Черненко (2018) здійснила ґрунтовне вивчення впливу мови, слова на процеси аксіологічної категоризації світу людиною.

Проте все ж варто визнати (і це виявив аналіз історіографії початку XXI століття): в останнє десятиліття спостерігається тенденція зменшення дослідницької уваги до вивчення категорії правди та водночас збільшення досліджень різноманітних випадків неправди, її

¹ Слово і Правда вживаємо з великої літери там, де вказуємо на духовну природу та пріоритет духовного змісту цих понять.

релятивних замінників, що відповідним чином реалізуються через слово як засіб комунікації.

Методологічною основою дослідження є соціальнокомунікаційний підхід. Із застосуванням методів системно-структурного аналізу в системі координат соціальних комунікацій (СК) здійснено вивчення понять «правда» і «слово» як цілих та як елементів у системі (СК-контексті), а також взаємопов'язаності та взаємозалежності між ними. Із застосуванням методів інформаційно-культурологічного аналізу здійснено осмислення концептів «правда» і «слово», використовуючи елементи концептуального, дискурсивного, герменевтичного аналізів у площині соціальних комунікацій і журналістики. Також для осмислення метафізичних, духовних явищ і категорій використовувалися філософські методи, зокрема – метафізичний, інтуїтивний, гіпотетичний. У процесі дослідження на різних його етапах застосовувались методи індукції, дедукції, синтезу, узагальнення.

Результати й обговорення. У ході дослідження правди як соціальнокомунікаційної категорії журналістики підтверджено, що Слово і Правда – взаємопов'язані поняття, і вони мають духовну, абсолютну природу. З'ясовано, що і Слово, і Правда – апіорі онтологічно зумовлені й аксіологічно визначені та мають соціальне спрямування і комунікаційні функції.

Зокрема, **комунікаційна функція Правди** в біблійному дискурсі виявляється в тому, що *Правда є сенсом Слова Божого*, закладеним у створений Творцем порядок, і ця *Правда* не лише є, існує статично, а *звіщається, повідомляється, передається, поширюється* від ініціатора спілкування – *Бога як Творця і Верховного Комуніканта* – до конкретних *комунікатів* – *пророків (медій)*, щоб через них – *засобом Слова* – бути *донесеною* конкретним особам, соціальним групам, суспільствам (народам). Тобто *Правда* є динамічною, діяльною – *категорією дії, чину*. І *комунікаційна функція Правди* є *пріоритетною та за своєю природою абсолютною*. Передача повідомлень (*дія Правди*) відбувається через системи *духовної* та відповідних суспільно-історичній добі *соціальних комунікацій* із незмінним апіоріорним *мотивом* і соціально визначеною *метою* – *суспільним Добром*², що *сприяє гармонізації суспільних процесів і відносин* (Петренко, 2020).

Підтвердження духовної природи та взаємопов'язаності Слова і Правди знаходимо в ґрунтовній праці Д. Гудінга і Дж. Леннокса (2006). Автори розкривають сутність духовної взаємодії та вказують на її ініціатора, вважаючи ним Бога як Вищу Реальність (у нашому визначенні – *Верховного Комуніканта*). Важливим є пізнання, а тому дослідники акцентують, що Бог – це «Вища Реальність, і Він може бути пізнаний» (с. 112, 120-122), адже «у цьому нашому пізнанні Бога Він узяв ініціативу на Себе. І Він зробив це: а) за допомогою творення; б) через голос совісті людини; в) через історію, особливо через старозавітних пророків» (с.112) як тогочасних медій. Понад те, Він здійснив *реальну комунікацію* через Ісуса Христа, яку ми цілком можемо визначити як *соціальноспрямовану, соціальну* (у широкому значенні цього слова): «Бог Сина Свого Однородженого послав у світ, щоб ми через Нього жили» (Ів. 4:9)³, «і пізнаєте правду, – а правда вас вільними зробить!» (Ів.8:32). Саме цим «втілення Бога здолало прірву, яку сам людський розум ніколи не зміг би подолати». Сам Бог в Особі Ісуса Христа «вступив у наш час і простір. Він не лише говорив з нами людською мовою» (Гудінг і Леннокс, 2006, с. 113), промовляв шляхом «одкровення загальної властивості» й «особливого одкровення» через Закон і спеціально обраних для цієї мети пророків (с. 118-119), а й промовляв через Ісуса Христа як *Втілене Слово* (с. 119). Таким чином, основою Його творення є *Слово* (с. 116), а *сутністю Слова – Правда* (с. 117-118), яку Бог як

² Пишемо з великої літери, вказуючи цим на Добро як духовну категорію трансцендентного походження, що має метафізичну природу, як і Любов, Мудрість.

³ Тут і далі посилання на цитати із книг Біблії подаються за українським перекладом професора І. Огієнка (Огієнко, 2007). Скорочення назв книг Біблії подано в кінці статті, в Додатку.

Верховний Комунікант доносив у різних формах духовної комунікації. І це вказує на метафізичну (духовну) природу Правди і Слова.

Нами з'ясовано, що як *Верховний Комунікант Бог* відкривається вже у перших текстах Біблії, в момент створення світу: «На початку Бог створив Небо та землю. А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею, і Дух Божий ширяв над поверхнею води. І сказав Бог: "Хай станеться світло! І сталося світло" (Бут.1:1-3). У 1 розділі Книги Буття фраза «І сказав Бог» вживається 10 разів, причому перших 8 уживань вона супроводжує певний етап творення, і звучить як самоповеління в безособовому духовному просторі, 2 останні – звернуті до створеної Богом людини – чоловіка та жінки: «...і сказав Бог до них...» (Бут.1:28). При цьому комунікація Творця з людиною в біблійному дискурсі відбувається не лише як одновекторна – Бог говорить («сказав» – 464 рази, «говори/-ть/-в» – 379, «промов/-ив/-ляє» – 358, «клич/-є/-у, покли/-чу/-кав» – 71, «закликав» – 2), а й як двовекторна (Бог «почу/-в/-є/-ю» – 47, «вислуха/-в/-ю» – 26, «озвався» – 2, «відпові/-в/-м/-дає/» – 42, «розсудив» – 3) та багатовекторна – у формі діалогового спілкування Бога з людиною (Вих. 3). Важливим є те, що **головним змістом комунікації Бога з людиною є відкриття (повідомлення) людині та людству Правди, що є закладеною передусім у духовних (моральних) законах встановленого Творцем світопорядку, Правди, що є на Добро людині і людству в цілому. І це повідомлення, відкриття Правди відбувається через Слово.**

У біблійному дискурсі **Слово розкривається як засіб не лише комунікації, а й творення.** Бог як *Верховний Комунікант* **Словом спілкується** («І сказав Бог...» Бут. 1:9) і **творює** («... І сталося так», там само). У цьому вбачаємо особливий **творчий сенс Слова**, що первинно має духовну природу та спрямоване на життя («Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього. І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» Ів. 1:1-4). Це дає підстави стверджувати: **Слово має особливе – творчо-конструктивне (сенсотвірне) – призначення та дію/вплив.** Ця творчо-конструктивна дія/вплив слова зумовлена тим, що **фундаментальною основою слова є Правда**, що йде від Бога як *Верховного Комуніканта*: «Правда – підвалина слова Твого, а присуди правди Твої – навіки» (Пс. 118:160), «Твоє слово – то правда» (Ів. 17:17).

Це дозволяє припустити, що **первинно Правда є фундаментальною (стрижневою) основою, наповненням, сенсом даного людині слова, мови** як засобу комунікації, і саме завдяки Правді як сутності Слова дане людству **слово є сенсотвірним, творчим і конструктивним.** Відповідно – **слово без Правди втрачає конструктивність і набуває ознак деструкції** (як це ми бачимо відбувається зі словами заниженої, патогенної лексики). Усвідомлення цього вважаємо надважливим для професіоналів СК і журналістики. На наше переконання, це **усвідомлення духовної природи і сутності слова професійними комунікантами має стати першою необхідною умовою соціальноповідальної журналістики. Другою необхідною умовою є здатність оперувати словом на рівні його духовної природи, безумовно дотримуючись правди у всіх формах її існування – правди мотиву, правди слова, правди дії, правди факту.** Така журналістика має підстави претендувати на визначення **«журналістика правди»** і класифікацію як окремого суспільноспрямованого і правдоцентричного виду журналістської діяльності. **Саме така журналістика спроможна сприяти ефективному розв'язанню проблеми правди в сучасному глобальному комунікаційному просторі.**

Тут доречно пояснити, що в результаті дослідження було з'ясовано не лише сутнісні ознаки і властивості Правди як багатовимірного, багатокomпонентного метафізичного феномену (Петренко, 2020, с.109-134, 161-173), а й те, що **багатовимірність Правди відображається у формах її існування.** Їх виділено чотири: 1) **правда слова (ПС)**; 2) **правда мотиву/думки (ПМ)**; 3) **правда дії (ПД)**; 4) **правда факту (ПФ).** Результати цього дослідження оприлюднені в наукових працях (Петренко, 2019, 2020). Зазначимо лише, що **форми**

існування правди (ФІП) тісно пов'язані між собою, є структурними елементами механізму дії Правди (МДП) і зумовлюють відповідні соціальні наслідки.

Варто зазначити, що, як слідує з біблійного дискурсу, саме в Слові як Абсолюті виявляється виняткова (абсолютна) єдність *Правди Слова, Правди Мотиву, Правди Дії, Правди Факту*. Це зумовлено Божественною сутністю Слова, яка відкривається у реальній *духовній і соціальній взаємодії* Слова (у Новому Завіті – Ісуса Христа) з людством (Огієнко, 2007, с. 1180).

Це ще раз звертає нашу увагу на духовну природу та відповідні функції слова, мови, важливість яких обґрунтовує у своєму дослідженні О. Федик (2000). Зокрема, науковиця виділяє *функцію передавання і збереження Духу* (с. 48) та *функцію духовної апеляції* (с. 42), остання з яких “виконує специфічне комунікаційне навантаження: подача інформації має вербальний характер, а так званий «зворотній зв'язок» – позавербальний: до людини не повертається слово, а духовна енергія, духовна підтримка, духовна сила, що якраз і свідчить на користь сакральності мови, яка спроможна через вербальний рівень (тобто, через власну систему, через власні засоби) апелювати до найвищої надприродної сили і викликати в людині відчуття духовного простору” (Федик, 2000, с. 42).

Прагматика людського мислення у високотехнологізованому суспільстві обмежує діапазон пізнання рівнем матеріальних речей і раціональних процесів. Проте це обмеження, на наш погляд, є штучним і має негативні суспільні наслідки, причому – в глобальному масштабі. Події сучасного світу, і зокрема війна в Україні, що набуває ознак світової, підтверджують це. Адже фактично світ уже включився у відкрите політичне й економічне протистояння російському агресору та союзницьку фінансово-мілітарну підтримку України. Це – прагматичний аспект.

Проте в цій війні очевидним є й духовний аспект. З перших днів масштабного вторгнення в Україну ми спостерігаємо потужну дію духовних сил – духа, що веде до єднання влади і народу, і це є дух Добра, та духів зла – агресії, жорстокості, знущань, вбивства, руйнації. Ми вочевидь переконуємося, як духовна природа Слова виявляє свою потужну конструктивну дію, знаходячи своє місце в риториці президента України Володимира Зеленського, який вже на другий ранок масштабного вторгнення російської армії в Україну проголосив: «Ми на своїй землі. За нами – Правда. Знищити наш характер не вийде. Ракети "калібр" безпорадні проти нашої свободи» (Зеленський, 2022, 25 лютого). Як ніколи раніше, в риториці президента В. Зеленського і його команди стали часто вживаними духовні категорії – Правда і брехня, Добро і зло, світло і темрява, свобода/воля і рабство. А категорія Правди означена ключовою у характері оборонної війни українців.

Потужний дух Слова виявився й у зверненні президента В. Зеленського до українців на початку 7-ї доби російського нападу: «Почався 7-й день цієї страшної війни. Війни, яку ми відчуваємо однаково. За цей час у нас єдності більше, ніж за 30 років. Спочатку нам було однаково страшно, потім – однаково боляче. А зараз – все однаково. Окрім перемоги. Окрім правди. Окрім миру. Окрім спокою, до якого ми хочемо прийти. Окрім життів наших людей, за які ми переживаємо. Окрім України. За цей час ми по-справжньому стали єдиним цілим. Ми багато пробачили один одному. Ми полюбили один одного. Ми допомагаємо один одному. Ми боїмося один за одного. Вчора зранку на площі свободи ми всі були харків'янами. Потім ворог зніс нас усіх ударами по житлових будинках в Бородянці. Вчора ввечері нас знову бомбили у Києві, і ми всі знову загинули у Бабиному Яру. Від ракетного удару. Хоча весь світ обіцяє. Обіцяє постійно: НІКОЛИ ЗНОВУ...» (Зеленський, 2022а, 3 березня). І того ж дня: «Святе місце тепер побите війною. Вони не бояться навіть цього. Користуються тим, що Бог не дає моментальної відсічі. Але Бог усе бачить і відповідає. Відповідає так, що вам не сховатися. Немає такого бункеру, щоб пережити відповідь від Бога. А собор ми точно відновимо, щоб жодного сліду війни там не залишилось. І якщо ви навіть зруйнуєте всі наші собори та церкви – ви не зруйнуєте нашої віри, нашої щирої віри в Україну і в Бога. Віри в людей... А тих, хто загинув ми не забудемо. Ми. Разом з Богом» (Зеленський, 2022б, 3

березня). А звертаючись до Європарламенту: «Доведіть, що ви, дійсно, європейці. І тоді життя переможе смерть, а світ – темряву» (Зеленський, 2022, 1 березня).

Ми вочевидь спостерігаємо дію слова, сповненого духу Добра, Божого Духу, який несе у своєму Слові – Правду і, як наслідок – Перемогу. Варто зазначити, що риторика війни через духовну природу Слова відкриває нову площину наукових досліджень у царині СК і журналістики. Не лише теоретичних, а передусім – емпіричних. Адже спостерігати й вивчати духовну дію слова та її наслідки маємо можливість у реальному часі. Це створює практичне підґрунтя для кристалізації правдоцентричної журналістики – «Журналістики Правди», де обидва слова – з великої літери. І це виклик для журналістської освіти, яка має запропонувати відповідні програми освітньо-професійної підготовки журналістів. А поки що заgonи правдоцентричної журналістики починає формувати священна війна українського народу. У реальному полі. В горнилі подій.

Висновки. Отже, в результаті дослідження ми з'ясували і звертаємо увагу на те, що Слово за своєю духовною природою має містити Правду в її первинних сенсах і бути нерозривно поєднаним з нею. У трансцендентному (духовному) вимірі Правда Слова є абсолютною, і її первинна сутність виявляється в Слові Абсолюту (Верховного Комуніканта), в якому слово, мотив і дія угрунтовані на ознаках, властивостях і законі Абсолютної Правди та перебувають у непорушній цілісності та гармонії.

Важливим висновком є те, що духовна природа Слова, ґрунтованого на Правді, спрямована на творення, духовний розвиток і гармонізацію суспільства та особистості. Усвідомлення творчо-конструктивної природи Слова і здатність оперувати словом на рівні його духовної природи вважаємо надважливою компетентністю професіонала соціальних комунікацій (СК) і соціальновідповідальної журналістики. Саме це Слово має стати знаряддям очищення комунікаційного простору від потоків патогенної, маніпулятивної і вульгарної лексики. Значну роль у цьому покликана відіграти журналістська освіта, готуючи професіоналів правдоцентричної журналістики – «Журналістики Правди». Водночас відкриваються перспективи наукових досліджень, пов'язаних із вивченням духовної природи Слова, його сутності, місця та ролі в соціальних комунікаціях і журналістиці, а також нові завдання постають перед наукою, журналістською освітою та журналістикою – «повернення слову еманції Божественного Логоса» (Сверстюк, 2009, с.99).

Додаток. Список скорочень посилань на книги Біблії.

Бут. – Книга Буття
Вих. – Книга Вихід
Ів. – Євангелія від св. Івана
1 Ів. – Соборне послання св. апостола Івана
Пс. – Книга Псалмів

Список використаної літератури

- Гудінг, Д., Леннокс, Дж. (2006). Людина та її світогляд: у пошуках істини і реальності. (Т.2.). Київ: Українське біблійне товариство.
- Зеленський, В. (2022, 25 лютого). Звернення Президента на другий ранок масштабної війни. Відновлено з <https://www.youtube.com/watch?v=6ho0LnzOKvg>
- Зеленський, В. (2022, 1 березня). Виступ президента перед Європарламентом. Відновлено з: <https://www.youtube.com/watch?v=IPx6ECXWfNw>
- Зеленський, В. (2022а, 3 березня). Звернення Володимира Зеленського до українців. Відновлено з: https://www.youtube.com/watch?v=atW0WvG5s38&ab_channel=%D0%A2%D0%A1%D0%9D

- Зеленський, В. (2022б, 3 березня). Ранкове звернення Зеленського від 3 березня. Відновлено з: https://www.youtube.com/watch?v=tM4-SvxqtDQ&ab_channel=24%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB
- Лось, Й. Д. (1993). Повернути у журналістику правдолюбство і моральний пафос. Засоби масової інформації й утвердження державного суверенітету України: Збірник матеріалів науково-практичної конференції, 32-40. Львів: Світ.
- Лось, Й. Д. (1999). Правда слова. Публіцистика і тенденції розвитку світу. Відновлено з: URL: http://old.journ.lnu.edu.ua/publications/publicystyka01/Publicystyka_P1_01_Los.pdf (17.08.2019).
- Лось, Й. Д. (2001). Бачити великі істини Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика, 21, 26–40.
- Лось, Й. Д. (2004). Журналістика перед новим викликом. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика, 25, 18-43.
- Маклюэн, М. (2003). Понимание медиа: внешнее расширение человека. Москва: КАНОН-прес-Ц-КУЧКОВО ПОЛЕ.
- Михайлин, І. Л. (2007). Об'єктивність і правда в журналістиці. Культура народів Причорномор'я, 101, 131-134. Відновлено з URI: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/77496> (19.05.2018).
- Михайлин, І. Л. (2008). Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження Харків: Прапор.
- Огієнко, І. І. (Пер.). (2007). Біблія, або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту. Київ: Українське Біблійне Товариство.
- Петренко, С. І. (2019). Правда мотиву, правда слова, правда дії, правда факту в площині соціальнокомунікаційної взаємодії. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціальні комунікації, 16. Відновлено з: <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/15121>
- Петренко, С. І. (2020). Правда як соціальнокомунікаційна категорія журналістики. (Дис. докт. філософії). Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ. Відновлено з DOI: 10.13140/RG.2.2.25776.07688
- Різун, В. В. (2017а). Думки з приводу – і не тільки. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв (упоряд.). Університети Володимира Різуна: слово на пошану з нагоди 60-річчя та праці ювіляра. (с. 298-307). Одеса: Астропринт. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Різун, В. В. (2017б). Журналістика починається з особи журналіста. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв (упоряд.). Університети Володимира Різуна: слово на пошану з нагоди 60-річчя та праці ювіляра. (с. 347-350). Одеса: Астропринт. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Різун, В. В. (2017в). Журналістська діяльність і парадокси масового спілкування. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв (упоряд.). Університети Володимира Різуна: слово на пошану з нагоди 60-річчя та праці ювіляра. (с. 328-335). Одеса: Астропринт. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Різун, В. В. (2017г). Журналістська освіта в Україні. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв (упоряд.). Університети Володимира Різуна: слово на пошану з нагоди 60-річчя та праці ювіляра. (с. 336-346). Одеса: Астропринт. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Різун, В. В. (2017д). Ідея журналістської освіти в контексті дискурсу про університет. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв (упоряд.). Університети Володимира Різуна: слово на

пошану з нагоди 60-річчя та праці ювіляра. (с. 308-327). Одеса: Астропринт. DOI: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.12402.79047>

Сверстюк, Є. (2009). Проблема избавлення от лжи. Правда полинова (The Wormwood Truth, с.98-99). Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».

Федик, О. (2000). Мова як духовний адекват світу (дійсності). Львів : Місіонер.

Relevance. 21st century will go down in history as the era of post-truth, fakes, manipulations, informational and semantic wars. It is evident that "the word has turned from a tool and symbol of truth into a tool of deception" (Sverstyuk, 2009, p. 98). As a result, a plethora of pathogenic texts, the hate and enmity speech appear everywhere. Confirmation of this is the first informational and physical war launched by the Russian Federation against Ukraine and the entire world of democracy. The urgency of the problem was determined by E. Sverstyuk (2009, p. 99) at the end of the 20th century: "The confrontation of the lonely conscience of the world of corruption, money, and depravity, a world equipped with modern means of mass information is the basis of a modern tragedy. We are faced with the problem of returning the Word of the emanation of the Divine Logos. Moreover, now it is a serious problem and challenge for the global communication space".

This prompted, within the framework of the studying of the Truth category as a socio-communicative category (SCC) of journalism, to pay research attention to the nature and properties of the Word as a form of the existence of Truth and a means of its delivery in the conditions of social-communicative interaction (SCI), to find out its functional features and social value, as well as became the **objective** of this study. **The scientific task** lies in the plane of conceptual and discursive analysis of the nature and properties of the Word as a form of existence and conveying the Truth, identifying its communication properties and interconnection with the category of Truth in historiographical and biblical discourses. The **sources** of historiographical research are the works of scientists of the late 20th and early 21st centuries, conceptual and discursive - the Bible as an ancient written source with a socio-communication basis for scientific research (Petrenko, 2020, p.109-112).

Theoretical background. The problem of the connection between speech, Truth, and journalism at the turn of the millennium was raised by scholars Y. Los (1993, 1999, 2001, 2004), I. Mykhaylyn (2007, 2008), V. Rizun (2017a, 2017b, 2017c, 2017g, 2017d). At the same time, the authors paid attention to the spiritual aspects of the problem. The spiritual nature of words and Truth was outlined most clearly in the works mentioned above by J. Los. Like the publicist E. Sverstyuk, this author appeals to the Divine nature of the Word and Truth⁴. O. Fedyk (2000) investigated the spiritual nature of language in an inextricable connection with the transcendent being of man. Finally, G. Chernenko (2018) conducted a thorough study of the influence of language and words on the processes of axiological categorization of the world by man.

However, it is still worth recognizing (and this was revealed by the analysis of the historiography of the beginning of the 21st century): in the last decade, there has been a trend of decreasing research attention to the study of the category of Truth and, at the same time, an increase in studies of various products of untruth, its relative substitutes, which are appropriately realized through the Word as a means of communication.

The methodological basis of the research is the socio-communication approach. First, using system-structural analysis in the context of social communications (SC), the concepts of "truth" and "word" as a whole and as elements in the system (SC-context), as well as the interconnection and interdependence between them, were studied. Next, by applying methods of informational and cultural analysis, the concepts of "truth" and "word" were clarified, using elements of conceptual, discursive, and hermeneutic analyzes in the field of social communications and journalism. Philosophical methods were also used to understand metaphysical and spiritual phenomena and

⁴ Word and Truth we capitalize where we indicate spiritual nature and prioritize spiritual aspect of these concepts.

categories, particularly metaphysical, intuitive, and hypothetical. Finally, the methods of induction, deduction, synthesis, and generalization were used in the research process at various stages.

Results and discussion. Upon examining the Truth as a socio-communication category of journalism, we confirmed that the Word and Truth are interrelated concepts and have a spiritual, absolute nature. Furthermore, we found that the Word and the Truth are a priori ontologically and axiologically determined and have social direction and communication functions.

In particular, *the communicative function of Truth* in biblical discourse is revealed in the fact that *Truth* is embedded in the order created by the Creator. This *Truth* not only *exists* statically, but *is announced, reported, transmitted, and spread* from the initiator of communication - *God as the creator and of the Supreme Communicant* - to specific *communications - prophets (media)*. So that through them - *using the Word* - it will be *communicated to specific individuals, social groups, and societies* (nations). *Truth* is dynamic, active - a *category of action, act*. Moreover, *communication, the function of Truth, is the priority and, by its nature, absolute*. The transmission of messages (*the action of the Truth*) occurs through the systems of *spiritual* and appropriate socio-historical *social communications* with an unchanging a priori *motive* and a socially determined *goal* - the *public Good*⁵, *which contributes to the harmonization of social processes and relations* (Petrenko, 2020).

The thorough work of D. Gooding and J. Lennox (2006) confirms the spiritual nature and interconnectedness of the Word and Truth. The authors reveal the essence of spiritual interaction and indicate its initiator, considering him God as the Supreme Reality (in our definition, the *Supreme Communicator*). Knowledge is essential, and that is why the researchers emphasize that God is the "Higher Reality, and He can be known" (pp. 112, 120-122) because "in our knowledge of God, He took the initiative on Himself. Moreover, He did it: a) with the help of creation; b) through the voice of a person's conscience; c) through history, especially through the Old Testament prophets" (p. 112) as contemporary media. Moreover, He carried out *an honest communication* through Jesus Christ, which we can fully define as *socially oriented, and social (in the broad sense of this Word)*: "*God sent His Only Begotten Son into the world so that we might live through Him*" (1 John 4:9)⁶, "*and you will know the truth, and the truth will set you free!*" (John 8:32). With this, "the incarnation of God overcame a chasm that the human mind itself could never overcome." God Himself in the Person of Jesus Christ "entered our time and space. He not only spoke to us in human language" (Gooding & Lennox, 2006, p. 113), he spoke by way of "revelation of a general nature" and "special revelation" through the Law and prophets specially chosen for this purpose (p. 118-119), but also spoke through Jesus Christ as the Incarnate *Word* (p. 119). Thus, the basis of His creation is the *Word* (p. 116), and the *essence of the Word* is the *Truth* (p. 117-118), which God as the *Supreme Communicator* conveyed in various forms of *spiritual communication*. Furthermore, this indicates the metaphysical (spiritual) nature of Truth and the Word.

We found out that as *the Supreme Communicant, God* is revealed already in the first texts of the Bible, at the moment of the world's creation: "In the beginning, God created Heaven and earth. And the earth was empty and empty, and darkness was over the deep, and the Spirit of God hovered over the surface of the water. And God said: "Let there be light! And there was light" (Genesis 1:1-3). In the 1st chapter of the Book of Genesis, the phrase "And God said" is used 10 times. The first 8 uses accompany a certain stage of creation and sound like self-command in an impersonal spiritual space; the last 2 are addressed to man and woman created by God: "...and God said to them..." (Genesis 1:28). At the same time, the Creator's communication with the man in the biblical discourse is not only one- vector - God speaks ("said" - 464 times, "speaks" - 379, "spoke" - 358, "call/-e/-u, call /- hear / -kav" - 71, "called" - 2), but also as a two- vector (God "hears/-in/-is/-

⁵ We capitalize this word, indicating with this on Good as spiritual category of transcendental origin and Love, Wisdom.

⁶ Here and further, references to the Bible are given according to the Ukrainian translation of professor I. Ogienko (Ogienko, 2007). Abbreviations of the names of the books of the Bible are given at the end of the article, in the Appendix.

yu" – 47, " will hear / -v/-yu" - 26, "spoken" - 2, " answered /-v/-m/ -daye /" - 42, "reasoned" - 3) and multi-vector - in the form of dialogic communication between God and man (Ex . 3). Therefore, the **main content of God's communication with man must be the discovery (message) to man and humanity of the Truth, which is laid primarily in the spiritual (moral) laws of the world order established by the Creator, the Truth that is good for man and humanity as a whole. Moreover, this message, the discovery of the Truth, takes place through the Word.**

In biblical discourse, **the Word is revealed as a means of communication and creation.** God as *the Supreme Communicator* **In a word communicates** (" *And God said...*" Gen. 1:9) and **creates** (" *...And it was so,*" *ibid.*). In this, we see the special **creative meaning of the Word**, which primarily has a spiritual nature and is aimed at life ("At the *beginning of time was the Word, and the Word was with God, and God was the Word. It was with God from the beginning of time. Everything arose through Him, and nothing that arose did not arise without Him. And life was in Him, and life was the Light of men* " John 1:1-4). This gives grounds for asserting **that the Word has special – creative-constructive (senso-creating) – purpose and action/impact.** This creative and constructive action/influence of the Word is since the **fundamental basis of the Word is True, which** comes from God as the *Supreme Communicator*: "Truth is the foundation of Your word, and the judgments of Your truth are forever" (Ps. 118:160), "Your word is truth" (John 17:17).

To assume **that the Truth is a fundamental base, filling, meaning given to a person word, language** as a means of communication, and precisely thanks to the Truth as the essence of the Word, the Word given to humanity **is meaningful, creative, and constructive.** Accordingly, a **word without Truth loses its constructiveness and acquires signs of destruction** (as we see it happens with the words of the undervalued, pathogenic vocabulary). We consider this awareness to be crucial for professionals of the SC and journalism. In our opinion, professional **communicators should become aware of the spiritual nature and essence of words, the first necessary condition of socially responsible journalism. The second necessary condition is the ability to operate with the Word at the spiritual level, unconditionally adhering to the Truth - motive's Truth, the word's Truth, the action's Truth, the fact's Truth.** Therefore, such journalism has grounds to claim the definition of "**truth journalism**" and classification as a distinct socially oriented and Truth-centered type of journalistic activity. **This kind of journalism can contribute to the practical solution of the problem of Truth in the modern global communication space.**

Here it is appropriate to explain that as a result of the research, not only the vital signs and properties of Truth as a multidimensional, multicomponent metaphysical phenomenon were clarified (Petrenko, 2020, p.109-134, 161-173), but also that the **multidimensionality of Truth is reflected in forms of its existence.** There are four of them: 1) **the Truth of the Word (TW)**; 2) **the Truth of the motive/opinion (TM)**; 3) **the Truth of action (TA)**; 4) **the Truth of the fact (TF).** The results of this study were published in scientific works (Petrenko, 2019, 2020). We note only that the **forms of existence of Truth (FET)** are closely related, are **structural elements mechanism of action of Truth (MAT)**, and determine the corresponding social consequences.

It is worth noting that, as follows from the biblical discourse, it was in the Word as the Absolute that the exclusive (absolute) unity of **Truth was revealed Words, Truths Motive, Pravda Actions, Truths The fact.** This is due to the Divine essence of the Word, which is revealed in the real **spiritual and social interaction of the Word** (in the New Testament - Jesus Christ) with humanity (Ogienko, 2007, p. 1180).

This draws our attention to the spiritual nature and corresponding functions of the Word and language, substantiating the importance of which is his research by O. Fedyk (2000). In particular, the scientist singles out **the function of transmission and preservation of the Spirit** (p. 48) and **the function of spiritual appeal** (p. 42), the latter of which "performs a specific communication load: the provision of information is verbal in nature, and the so-called "feedback" is non-verbal: the Word does not return to a person, but spiritual energy, spiritual support, spiritual power, which testifies in favor of the sacredness of language, which is capable through the verbal level (that is,

through its system, through its means) of appealing to the highest supernatural power and evoking in a person's sense of spiritual space" (Fedyk, 2000, p. 42).

The pragmatics of human thinking in a highly technological society limits the range of knowledge to the level of material things and rational processes. However, in our opinion, this restriction is artificial and has negative social consequences on a global scale. The events of the modern world, particularly the war in Ukraine, which is taking on global characteristics, confirm this. The world has already joined the open political and economic confrontation with the Russian aggressor and the allied financial and military support of Ukraine. This is a pragmatic aspect.

However, a spiritual aspect is also evident in this war. From the first days of the large-scale invasion of Ukraine, we have observed the decisive action of spiritual forces - the spirit that leads to the unification of the government and the people, and this is the spirit of Good and the spirits of evil - aggression, cruelty, abuse, murder, destruction. We see how the spiritual nature of the Word manifests its powerful constructive effect, finding its place in the rhetoric of the President of Ukraine, Volodymyr Zelensky, who already, on the second morning of the large-scale invasion of the Russian army into Ukraine, proclaimed: "We are on our land. The Truth is behind us. It will not work to destroy our character. Caliber missiles are helpless against our freedom" (Zelensky, 2022, February 25). As never before, in the rhetoric of President V. Zelensky and his team, spiritual categories – Truth and lies, Good and evil, light and darkness, freedom/will, and slavery – have become frequently used. Moreover, the category of Truth is critical, as the defensive war of Ukrainians.

The mighty spirit of the Word was also revealed in President V. Zelensky's address to Ukrainians at the beginning of the 7th day of the Russian attack: "The 7th day of this terrible war has begun. A war about which we all feel the same way. During this time, we have more unity than in 30 years. At first, we were equally scared, then equally painful. Moreover, now everything is the same. In addition to winning. Apart from the Truth. Apart from peace. Apart from the peace, we want to come to. Apart from the lives of our people, for whom we worry, apart from Ukraine. During this time, we truly became one. We have forgiven each other a lot. We fell in love with each other. We help each other. We fear for each other. Yesterday morning on Freedom Square, we were all Kharkiv residents. Then the enemy destroyed us all with blows to residential buildings in Borodyanka. Yesterday evening we were bombed again in Kyiv, and we all died again in Baby Yar. From a missile strike. Although the whole world promises. He constantly promises: NEVER AGAIN..." (Zelensky, 2022a, March 3). And on the same day: "The holy place is now battered by war. They are not afraid even of this. They take advantage of the fact that God does not give an instant rebuff. However, God sees everything and answers. He answers in such a way that you cannot hide. There is no such bunker to experience an answer from God. And we will definitely restore the cathedral so that no trace of the war remains. Moreover, even if you destroy all our cathedrals and churches, you will not destroy our faith, our sincere faith in Ukraine and God. Believe in people... And we will not forget those who died. We. Together with God" (Zelensky, 2022b, March 3). And addressing the European Parliament: "Prove that you are Europeans. And then life will conquer death, and the world will conquer darkness" (Zelensky, 2022, March 1).

We are observing the action of the Word, full of the spirit of Good, God's Spirit, which carries in its Word - Truth and, as a result - Victory. It is worth noting that the rhetoric of war due to the spiritual nature of the Word opens a new plane of scientific research in the field of SC and journalism. Not only theoretical but primarily empirical. After all, we have the opportunity to observe and study the spiritual effect of the Word and its consequences in real-time. This creates a practical basis for the crystallization of Truth-centered journalism - "Truth Journalism", with both words capitalized.

Moreover, this is a challenge for journalism education, which should offer appropriate programs for journalism educational and professional training. And for now, the forces of truth-centered journalism are beginning to be formed by the holy war of the Ukrainian people. In the field. In the epicenter of events.

Conclusions. As a result of the study, we found out and draw attention to the fact that the Word, by its spiritual nature, should contain the Truth in its primary senses and be inseparably connected with it. In the transcendental (spiritual) dimension, the Truth of the Word is absolute, and its primary essence is revealed in the Word of the Absolute (the Supreme Communicant), in which Word, motive, and action are based on the signs, properties, and law of Absolute Truth and are in unbroken integrity and harmony.

An important conclusion is that the spiritual nature of the Word, based on Truth, is aimed at the creation, spiritual development, and harmonization of society and the individual. Therefore, we consider awareness of the creative and constructive nature of the Word and the ability to operate with the Word at the level of its spiritual nature to be the most crucial competence of a professional in social communications and socially responsible journalism. Furthermore, this Word should become a tool for cleaning communication space from pathogenic, manipulative, and vulgar vocabulary streams. Journalism education is called to play a significant role in this, training professionals of Truth-centered journalism - "Truth Journalists". At the same time, the prospects for scientific research related to the study of the spiritual nature of the Word, its essence, place, and role in social communications and journalism are opening up, as well as new tasks are facing science, journalism education, and journalism - "returning the word to the emanation of the Divine Logos" (Sverstyuk, 2009, p.99).

Appendix. List of abbreviations for references to the Bible.

Genesis - Book of Genesis
Ex. - Book Exodus
Iv. - Gospel from St. John
1 John - Cathedral Message of St. Apostle John
Ps. - Book of Psalms

References

- Gooding, D., Lennox, J. (2006). Man and his worldview: in search for truth and reality. (T.2.). Kyiv: Ukrainian biblical society.
- Zelensky, V. (2022, February 25). The President's address on the second morning was large-scale war. <https://www.youtube.com/watch?v=6ho0LnzOKvg>
- Zelensky, V. (2022, March 1). President 's speech before the European Parliament. <https://www.youtube.com/watch?v=IPx6ECXWfNw>
- Zelensky, V. (2022a, March 3). Speech of Volodymyr Zelensky to the Ukrainians. https://www.youtube.com/watch?v=atW0WvG5s38&ab_channel=%D0%A2%D0%A1%D0%9D
- Zelensky, V. (2022b, March 3). Morning speech of Zelensky, March 3. https://www.youtube.com/watch?v=tM4-SvxqtDQ&ab_channel=24%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB
- Los, Y. D. (1993). Return to journalism truthfulness and moral pathos. Means mass information and assertion of state sovereignty of Ukraine: Abstracts collection at Scientific and practical conference, 32-40. Lviv: World.
- Los, Y. D. (1999). True words. Journalism and trends development the world. http://old.journ.lnu.edu.ua/publications/publicystyka01/Publicystyka_P1_01_Los.pdf
- Los, Y. D. (2001). Seeing big the truth. Lviv University Herald. Series: Journalism, 21, 26–40.
- Los, Y. D. (2004). Journalism before the new challenge. Lviv University Herald. Series: Journalism, 25, 18-43.
- McLuhan, M. (2003). Understanding media: the external extension of a person. Moscow: KA-NON-press - Ts-Kuchkovo Pole.
- Mykhailyn, I. L. (2007). Objectivity and Truth in journalism. Culture of the Peoples of the Black Sea Region, 101, 131-134. <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/77496>
- Mykhaylyn, I. L. (2008). Journalism as a universe: Selected media studies. Kharkiv: Flag.

- Ogienko, I. I. (Trans.). (2007). The Bible, or the Books of the Holy Scriptures of the Old and New Testaments. Kyiv: Ukrainian Biblical Society.
- Petrenko, S. I. (2019). The Truth of the motive, the Truth of the Word, the Truth of the action, and the Truth of the fact in the context of social communication interaction. Herald of Karazin Kharkiv National University. Series: Social communications, 16. <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/15121>
- Petrenko, S. I. (2020). Truth as social communication category in journalism. (Ph.D. of Philosophy). Taras Shevchenko Kyiv National University, Kyiv. DOI: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.25776.07688>
- Rizun, V. (2017a). Opinions about - and not only. Y. V. Bondar, V. M. Korneev (ed.). Universities of Volodymyr Rizun: A word of honor on the occasion of the 60th anniversary and work anniversary (pp. 298-307). Odessa: Astroprint. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Rizun, V. (2017b). Journalism begins with the person of the journalist. Yu. IN. Bondar, V. M. Korneev (ed.). Universities of Volodymyr Rizun: a word of honor on the occasion of the 60th anniversary and work anniversary (pp. 347-350). Odessa: Astroprint. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Rizun, V. (2017c). Journalist activity and paradoxes mass communication Yu. V. Bondar, V. M. Korneev (ed.). Universities of Volodymyr Rizun: a word of honor on the occasion of the 60th anniversary and work anniversary (pp. 328-335). Odessa: Astroprint. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Rizun, V. (2017g). Journalist education in Ukraine. Yu. V. Bondar, V. M. Korneev (ed.). Universities of Volodymyr Rizun: a word of honor on the occasion of the 60th anniversary and work anniversary (pp. 336-346). Odessa: Astroprint. https://www.researchgate.net/publication/332781608_UNIVERSITETI_VOLODIMIRA_RIZUNA
- Rizun, V. (2017d). Idea journalistic education in the context of the discourse about the university. Yu. V. Bondar, V. M. Korneev (ed.). Universities of Volodymyr Rizun: a word of honor on the occasion of the 60th anniversary and work anniversary (pp. 308-327). Odessa: Astroprint. DOI: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.12402.79047>
- Sverstyuk, E. (2009). The problem of getting rid of lies. Pravda polynova (The Wormwood Truth, pp. 98-99). Kyiv: Publishing House house "Kyiv-Mohyla Academy".
- Fedyk, O. (2000). Language as a spiritual adequate world (reality). Lviv: Missionary.